

Behoort eene partij onpartijdig te zijn?

Onder de zonderlinge aanmerkingen en verwijten, welke men in deze dagen weder hoort te berde brengen, behoort ook deze, dat de constitutioneele partij, wanneer zij kandidaten bestrijdt, in alle opzichten als achtenswaardige burgers bekend en gezien, alleen omdat zij niet van de constitutioneele partij zijn, geenszins onpartijdig is. Men zegt: "Onze kandidaat is een fatsoenlijk, ervaren, praktisch man; iemand die kennis en handeling van zaken heeft; hij is een braaf huisvader, een goed vriend; hij is zijn vak meester. Wijst gij zulk een man af, alleen omdat hij niet tot uwe partij behoort, omdat hij behoudend of burgerzinnig is, dan zijt gij niet onpartijdig, maar eenzijdig."

Wij erkennen dit niet alleen volkomen, maar wij voegen er bij, dat het ons onbegrijpelijk is, hoe men zich aan eene partij aansluitende, onpartijdig zijn kan. Is de heer GROEN onpartijdig? Is de heer VAN HALL, is de heer DONKER onpartijdig? Zijn Burgerzin en Behoud, wanneer zij al wat anti-burgerzinnig en anti-behoudend is, bestrijden, wanneer zij de kandidaten der constitutioneele partij zoeken uit den zadel te lieten, door de kandidaten hunner eigene partij tegen hen over te stellen, misschien niet eenzijdig? Kan eene partij, die waarlijk den naam van partij verdient, die haar stelsel uit innige overtuiging aanhangt, die even diep doordrongen is van de verkeerdheid van het tegen haar stelsel overstaande stelsel, kan die de hand leenen om de heerschappij der leerstellingen van hare tegenpartij te helpen voorbereiden en vestigen? Heeft men ooit een opregt behouder, een opregt reactionnair zich tegen zijne partij zien keeren, om de zegepraal der constitutioneele en progressistische beginselen te bevorderen? Heeft ooit iemand, die uit overtuiging partij koos voor het stelsel van het autocratisch bestuur der koloniën, de hand geleend aan hen, die het autocratisch regeringsselsel in duigen wilden doen vallen? Wat beteekent de aansluiting aan het stelsel eener partij anders, dan dat men zich ten doel stelt aan dat stelsel de zege te verschaffen boven het stelsel der tegenpartij, dat men bekampt? Het verwijt van partijdigheid en eenzijdigheid aan eene partij toegevoegd, is een verwijt van onpartijdigheid en eenzijdigheid, wanneer het niet dikwerf met opzet gebruikt werd, om oppervlakkige verstandenen, die alleen op het woord leffen en niet tot den diep doordringen, te verblinden en de misverstand aan het dwalen te brengen. Een oogenblik nadenkens is genoeg om te doorzien, dat aan eene partij te verwijten, dat zij partijdig is, de onpartijdigheid zelve is. Wanneer de constitutioneele partij de kandidaten der reactionnair verwerpt, omdat zij reactionnair zijn, doet zij niets anders dan de reactie, die de kandidaten der constitutioneele partij verwerpt, omdat zij constitutioneel zijn. Van het beginsel der constitutioneele regeringsselsel is de dwaling is, die land en volk totte in het ver-

derf moet storten en dat alleen terugkeer tot het regeringsselsel van het goddelijk regt, van de landsvaderlijkheid of van den burgerzin, redding kan aanbrenge. Als natuurlijke toepassing dezer theorie ondersteunt zij met alle kracht, wat reactionnair is, tegen alles, wat constitutioneel is. Zij kan geene constitutioneele beginselen helpen vestigen, zonder haar eigen beginsel te loochenen en aan hare eigene overtuiging geweld aan te doen. Omdat zij de partij der reactie is, kan zij niet anders dan partijdig voor al wat de reactionnair en tegen al wat constitutioneel is, zijn. En de constitutioneele partij kan, hare overtuiging van het behoud van haar stelsel en het vorderlijke van het stelsel harer tegenpartij, even oprecht, om dezelfde reden, niet anders dan partijdig voor al wat constitutioneel en tegen al wat reactionnair is, zijn.

De vertegenwoordiging is niet eene vergadering, waarin men gekozen wordt, ter belooning van een braaf, eerlijk, achtenswaardig levensgedrag, in welke de politieke geloofsbelijdenis eene onverschillige bijzaak is. De vertegenwoordiging is een uitsluitend politiek ligchaam; geroepen tot mederegering, is de eerste eisch, welke men aan den vertegenwoordiger doet een politiek man te zijn, iemand die een bepaald stelsel van regeren aankleeft. Naarmate dat stelsel met de politieke overtuiging van den kiezer strijdt of overeenstemt, zal hij afmeten of hij zijne stem aan den kandidaat kan geven of niet. Een constitutioneel kiezer, die eene beredeneerde keuze doet, kan evenmin voor eenen inconstitutionelen kandidaat stemmen, als, in gelijke omstandigheden, een kiezer der reactionnaire partij stemmen zal voor eenen constitutionelen kandidaat.

Het verwijt door de reactionnairen aan de constitutionelen toegeworpen, dat zij eenzijdig en partijdig zijn, d. i. dat zij hunne tegenpartij niet behulpzaam willen zijn om hunne eigene partij te helpen onder den voet dringen, is niet nieuw. Reeds bij de zittingen der Tweede Kamer heeft de partij VAN HALL, DONKER en GROEN herhaalde malen de constitutioneele partij in den ban gedaan, omdat zij haar niet bijstond in de omverwerping van het ministerie der constitutioneele partij. »Gij hebt ons op den grond gestort, »zeiden burgerzin en behoud, derhalve zijt gij verplicht ons thans weder op de been te helpen. Sympathiseer met uwe antipathiën en help ons onze vesting weder innemen, waaruit gij ons verdreven hebt.» De manoeuvre zou, ware zij gelukt, der nitvinders eer hebben aangedaan, maar men had te zeer gerekend op de onvroelheid der tegenpartij. De constitutioneele partij is niet zoo edelmoedig om, ten einde aan den heer DONKER en den heer VAN HALL genoege te geven, van bet constitutioneel regeringsselsel afstand te doen en het burgerzinnig en landsvaderlijk stelsel te huldigen. Wij begrijpen, dat een opregt behouder, zijne stem ufbrengt op den heer JEAN CHRISTIEN LAUD, den standvastigen handhaver en verdediger van het autocratische stelsel, en dat een opregt burgerzinnig den heer VAN HALL stemt,

maar wij zijn overtuigd, dat een opregt constitutioneel geene dier beide namen in aanmerking kan nemen, en voor geenen kandidaat kan stemmen, van wiens gehechtheid aan de constitutioneele beginselen hij niet zeker is. Dit is partijdig zijn, d. i. in eene politieke aangelegenheid alleen op politieke beweegredenen letten en, zich aan een stelsel aansluitende, in den geest van dat stelsel handelen en zich boven alle bijzondere en persoonlijke consideratiën verheffen. Partijdig zijn is bewijzen, dat men eene partij heeft, dat men zich bewust is, wat men wil en besloten heeft, de middelen, die men heeft, te gebruiken om het doel, dat men zich voorstelt, te bereiken.

De partij der reactie — wij merken dit reeds in ons vorig artikel aan — is in dit opzigt vastberadener en meer eensgezind dan de constitutioneele partij. Zij toont te begrijpen, dat eene onpartijdige partij onzin en met zich zelve in tegenspraak is; dat allen, die zich aan eene partij aansluiten, in den geest en den zin dier partij behooren werkzaam te zijn. Eene partij die haar beginsel niet weet te handhaven, die in hare gelederen de mannen der tegenpartij laat binnendringen en zelve hare tegenstanders de wapenen tegen zich aangordt, verdient den naam eener partij niet. Onpartijdigheid is het zwaarste verwijt, dat eene partij treffen kan; het levert het bewijs, dat zij hare overtuiging aan den invloed van particuliere omstandigheden en persoonlijke beweegredenen prijs geeft. Het is zwak zijn in eene aangelegenheid, waarin vastberadenheid en standvastigheid en beginselvastheid bovenal eerste vereischten zijn.

Buitenlandsche berigten.

GRIEKENLAND.

Athene, 26 juli. De Russische politiek heeft een stap voorwaarts gedaan, om haren invloed in Griekenland te bevestigen. In het eerste tijdperk van hunnen strijd met de Turken, waren de Grieken herhaalde malen in den ban gedaan door hunnen te Konstantinopel residerenden Patriarch, omdat zij de wapenen tegen den Sultan hadden opgevat. Ofschoon de Grieken wel wisten, dat dit geene vrijwillige daad van den Patriarch was, maar dat hij door de Porte daartoe geneedzaakt was geworden, zoo achtten zij het toch raadzaam zich gedurende eenigen tijd los te maken van het gezag van het geestelijk opperhoofd hunner kerk en eene eigene onafhankelijke Synode in te stellen. Van dien tijd af werden de leden der Grieksche kerk door hunne broeders te Konstantinopel als ketters beschouwd en de Patriarch te Konstantinopel had altijd aan de Synode te Athene de heilige olie geleverd, die tot de zalving en inwijding hunner bisschoppen en priesters zoodat, als de Grieksche prelaten langzamerhand stierven en hunne bisschoppelijke zetels onbezet bleven, het te vreezen was, dat er spoedig geen enkele bisschop meer in Griekenland zoude aanwezig zijn. Om in dit bezwaar te voorzien, werd, door tusschenkomst van den Griekschen gezant te St. Petersburg, een priester, die vroeger in nauwe betrekking tot den koning gestaan had, naar Konstantinopel gezonden, om tusschen den Patriarch en de synode te Athene eene overeenkomst tot stand te brengen. Daar hij door Rusland ondersteund werd, had hij spoedig zijn doel bereikt; maar het met den Patriarch gesloten verdrag, was vooraf te St. Petersburg afgesproken en in het algemeen niet een zoodanig als door de ministers van koning bedoeld werd. Door dit verdrag, hetwelk de synode te weten te doen erkennen, verliest de Patriarch alle jurisdictie op de kerk in Griekenland, en voor het eerst is gebleven als een priester te Konstantinopel, die niet meer een werktuig geworden is in de hand van den Czaar, wiens ondersteuning hij geniet en wiens bevelen hij moet opvolgen. Op een aan zijne godsdienst gehecht volk, zoo als de Grieken, oefenen de priesters steeds eenen

In de *Javasche Courant* van den 15den mei 11. no. 39, is berigt, dat zekere *Mrs Derick*, een ander hoofd van den opstand, was gevat.

Sedert is zekere loerah *Nassiel* bij het districts-hoofd van Tjilegon in onderwerping gekomen en naar Serang overgebracht; zijne uitgebreide familiebetrekkingen maakten zijne arrestatie hoogst moeilijk; zonder de voorwaarde van levensbehoud, welke ingewilligd is.

De panghoesloop *Dampoel*, naar het district Tjiovomas gevugt, en aldaar achtervolgd door de inlandsche politie, heeft zich, welke pogingen men ook aanwendde, niet willen overgeven; met lans en gollok gewapend; is hij als een razende op zijne vervolgers ingestromd, zoodat men zich genoodzaakt heeft gezien, hem neder te schieten, bij welke gelegenheid hij het leven heeft verloren.

Behalve deze hoofden zijn een aantal muitelingen gevat; velen echter hebben zich te weer gesteld; sommige hebben zelfs met den dood bekocht; anderen zijn gewond overgebracht.

Bijzonderlijk heeft zich ter dezer zake onderscheiden het meergenoemd districts-hoofd van Tjilegon, *Toebagoes Soeta Bahoe Djaia*, meermalen met gevaar van zijn leven.

Volgens berichten van Amboina, had de gezondheidstoestand aldaar, sedert den 27sten maart jl., eene ongunstige wending genomen. Een groot aantal ingezeten en militairen waren lijdende aan koorts; zoodat zich op dien dag 152 personen in het hospitaal onder geneeskundige behandeling bevonden. Sommigen schreven de oorzaak van deze zoo hevig weder opkomende ziekte toe aan aardbevingen, van welke op den 18den en 20sten onderscheidene schokken gevoeld waren, anderen aan het ongestadig weder, wordende de drukkendste hitte plotseling afgekoeld door noordelijke of westelijke winden.

De gouverneur der Moluksche eilanden, de generaal-majoor *J. B. Oeleers*, was reeds geruimen tijd krank, en bij de opgekomen ongesteldheid van den assistent-resident, tevens secretaris, *A. H. Rijkschroeff*, werd op den 4den april bepaald, dat de gewone dagelijks voorkomende zaken van het administratief beheer, door den commissaris ter secretaris, *G. C. D. Neumann*, zouden worden afgedaan.

Van den 22sten maart tot den 10den april 1850, waren in het hospitaal opgenomen 69 Europeanen en 154 Inlanders, aan de gevolgen der ziekte waren op laatste gemiddelen dag overleden 1 Europeaan en 4 Inlanders; en bevonden zich in dit geslacht nog 61 Europeanen en 104 Inlanders, terwijl onder de ingezetenen verschillende sterfgevallen voorvielen.

Op den 12den april overleed de assistent-resident tevens secretaris, *A. H. Rijkschroeff*, in wien het goddelijke bevel heeft eenen beproefden en werkzaamen ambtenaar, die op Amboina algemeen geacht en bemint was. Zijn stoffelijk overschot werd met militair eerbetoon begraven.

Bij zijn overlijden bevond zich de gouverneur *J. B. Oeleers* in zoodanigen verzwakten toestand, dat hij ten eenenmale buiten staat was zich met eenige zaken van bestuur te bemoeijen. *ZHE Gestr.* verlangde daarom, dat de voornaamste ambtenaren, met den intendant kolonel, militairen commandant, bij elkander zouden komen, om, op de geschiktste wijze, in het bestuur te voorzien; dit bij meerderheid van stemmen, samenstellen eenen raad van voorloopig bestuur, van welke het presidium opgedragen werd aan den waarnemenden president der weeskamer *N. G. Renault*.

Den 18den april 1850 overleed de gouverneur van Molukken, *J. B. Oeleers*, en is alstoen, bij besluit van 18 april, de provisionele waarneming der betrekking van secretaris van het gouvernement der Molukken, opgedragen aan den eersten commissaris van gouvernement-secratarie *G. C. D. Neumann*.

In de afdeeling Bandjar-Negara, hebben in den nacht van den 9den op den 10den mei jl., aanhoudende slagen van, op nieuw sware bandjirs in de rivieren aldaar veroorzaakt, met het gevolg, dat drie menschen, en de rivieren Merawoe en Pabek, met land en sloeden zijn opgevuld.

Aan de herstelling dier dammen wordt thans weder met ijver gearbeid.

Ook in het district Bataur zijn in het begin der maand mei, sware regens gevallen. Teven bouw ophoudende, zware regens zijn dien ten gevolge vreesd; ten gevolge der schade, welke aan de kofij is toegebracht, door de hevige winden, welke in de maand februari, in de afdeeling Bandjoemass gewaaid hebben, berekend wordt op 1 van den getaxeerden oogst.

Op den 5ten mei jl, des namiddags omstreeks 4 ure, is op het land kampong *Malatjoe*, gelegen in het westerkustland der Ommelanden van *Battavia* brand ontstaan in de Boedjangs-woningen aldaar.

In weinig tijds waren vijf groote pondoks, in welke de boedjangs afgescheidene woningen hadden, in de asch gelegd; — bij welke gelegenheid een jongeling van ongeveer 12 jaren, in de vlammen is overleden.

BESLUIT van de leden der vrijvereeniging van het kies-

De leden der verzuimd worden opgeroepen tot het houden eener vergadering in het gebouw *Ms*

Sacrum, op den 17den Augustus 1850, is dezer avonds te zeven ure, ten einde alsdan over te gaan tot de keuze van twee kandidaten voor het lidmaat-schap van de Tweede Kamer der Staten-Generaal uit de lijst van provisionele kandidaten, door het hoofdbestuur der vereeniging zamengesteld naar aanleiding van art. 12 van het reglement, en waarop, in alphabetische orde, reeds zijn gebragt:

a. door het hoofdbestuur zelf, bij volstreekte meerderheid van stemmen,

de heeren: **MR. J. H. G. NOISSEVAIN, dr. A. BRANTS, MR. W. H. DULLERT, MR. A. J. DUJMAER VAN TWIST, MR. H. J. DE MAN, MR. G. A. DE MEESTER,**

b. ten gevolge van een schriftelijk voorstel van elf leden,

de heeren: **E. W. VAN DAM VAN ISSELT, MR. G. GEEN VAN PRINSTERER, dr. R. W. BARON VAN HOËVELL EN MR. H. J. DE MAN,**

en verder zullen gebragt worden zij, die door departements-vergaderingen aan het Hoofdbestuur opgegeven of alsnog door tien of meer leden schriftelijk voorgesteld mogen worden, waartoe de gelegenheid tot den aanvang der vergadering voor de leden, bereids 136 in getal, steeds open staat.

Arnhem, 18 aug. 1850.

Namens het Hoofdbestuur:
**L. A. J. W. SLOET, Pres.
C. P. HENY, Secr.**

Advertentien.

(No. 92.) **BESLUIT van den 17den Augustus 1850, No. 3, houdende mededeeling der aanwijzing van onderkies-districten, tot de verkiezing van leden voor de Provinciale Staten.**

EXTRACT uit het Register der Besluiten van GEDEPUTEERDE STATEN der Provincie GELDERLAND,

Zaterdag, den 17den Augustus 1850.

De GEDEPUTEERDE STATEN der PROVINCE GELDERLAND,

Gezien art. 180 der wet van den 6 Juli 1850 (Staatsblad No. 39) houdende, dat, tot dat daarin bij de in art. 4 bedoelde wet is voorzien, de leden der Staten worden gekozen in de hoofd-kies-districten, volgens art. 6 van het kiesreglement in het 7de additioneele artikel der Grondwet vervat, door Gedeputeerde Staten vastgesteld, en dat Gedeputeerde Staten, waar zij het noodig keuren, onderkies-districten kunnen aanwijzen;

Gelet op hun besluit van den 25sten October 1848, No. 29 (Provinciaal Blad No. 103), voor zoo verre de daarbij vastgestelde en, volgens het aangehaalde wets-artikel, voor zoo veel aangaat de keuze van de Provinciale Staten voorloopig gehandhaafde verdeling der Provincie in de hoofd-kies-districten betreft; Hebben Gedeputeerde Staten goedgevonden:

Voor de keuze van leden der Provinciale Staten de volgende onder-kies-districten aan te wijzen, als:

In het eerste hoofd-kies-district, hoofd-plaats Arnhem.

1. Arnhem.
2. Rheden en Rosendaal, hoofdplaats *Rheden*.
3. Apeldoorn.
4. Ede.
5. Renkum en Doorwerth, hoofdplaats *Renkum*.

In het tweede hoofd-kies-district, hoofd-plaats Harderwijk.

1. Harderwijk.
2. Ermelo.
3. Eiburg.
4. Doornsplijk.
5. Oudehovek.
6. Hattem.
7. Heerde.
8. Putten.
9. Nijkerk.
10. Barneveld en Hoevelaken, hoofdplaats *Barneveld*.
11. Scherpenzeel.

In het derde hoofd-kies-district, hoofd-plaats Zutphen.

1. Zutphen.
2. Gassel.
3. Wagenveld.
4. Vorden.
5. Hengelo.
6. Steenderen.
7. Brummen.
8. Vobrit.
9. Epe.

In het vierde hoofd-kies-district, hoofd-plaats Hurto.

1. Ruurle.
2. Boreculo.
3. Lochem.
4. Laren en Verpolder, hoofdplaats *Laren*.
5. Nubbe.

6. Diepenbeek.
7. Groenlo.
8. Winterswijk.
9. Aalten.
10. Bimborlo.
11. Lichtenvoorde.
12. Zelhem.

In het vijfde hoofd-kies-district, hoofd-plaats Stad Doetinchem.

1. Stad Doetinchem.
2. Adst Doetinchem.
3. Radboud en Koppel.
4. Doesbergh.
5. Angerlo.
6. Wehl.
7. Didam.
8. Duiven.
9. Westervoort.
10. Zevenaar.
11. Herwen.
12. Pannerden.
13. Bergh.
14. Gendringen.
15. Wisch.

In het zesde hoofd-kies-district, hoofd-plaats Elst.

1. Elst.
2. Huissen.
3. Betmel.
4. Gent.
5. Valburg en Loenen, hoofdplaats *Valburg*.
6. Dodewaard.
7. Echeld en IJzendoorn, hoofdplaats *Echeld*.
8. Wamel.
9. Tiel.
10. Maurik.
11. Lienden.
12. Kesteren.
13. Wageningen.
14. Heteren en Kemmen, hoofdplaats *Heteren*.

In het zevende hoofd-kies-district, hoofd-plaats Nijmegen.

1. Nijmegen.
2. Uddingen.
3. Millingen.
4. Groesbeek.
5. Overasselt.
6. Heumen.
7. Wijchen en Balgoij, hoofdplaats *Wijchen*.
8. Burgharen.
9. Batenburg.
10. Horssen.
11. Appeltorn.
12. Druten.
13. Bwijk.
14. Benningen.

In het achtste hoofd-kies-district, hoofd-plaats Zt. Boemel.

1. Zt. Boemel.
2. Rossum.
3. Hurwenen.
4. Heerewaarden.
5. Dreumel.
6. Dril.
7. Ammerzoden.
8. Hedel.
9. Neterhemert.
10. Brakel.
11. Poederoyen.
12. Zuilichem.
13. Gamoren.
14. Kerkwijk.
15. Haften.
16. Waardenburg.
17. Varik.
18. Ophemert.
19. Ed en Opijnen.
20. Zoelen.
21. Wadenoyen.
22. Baren.
23. Beusichem.
24. Huurmalsen.
25. Culemborg.
26. Doest.
27. Geldermalsen.
28. Heil.
29. Herwijnen.
30. Vuren.

En zal dit besluit in het Provinciaal Blad van de Arnhemse en Nijmeegse Gouvernemente worden.

Accoordert met voorschreven, *De Griffier der Staten*,
L. A. J. W.

In het negende hoofd-kies-district, hoofd-plaats Hogenau onder Dieren.
De HOOVENWONING, met SCHUUR en HOOLBERG, met ongeveer 6 Bunders BOUWLAND, op Hogenau onder Dieren.

